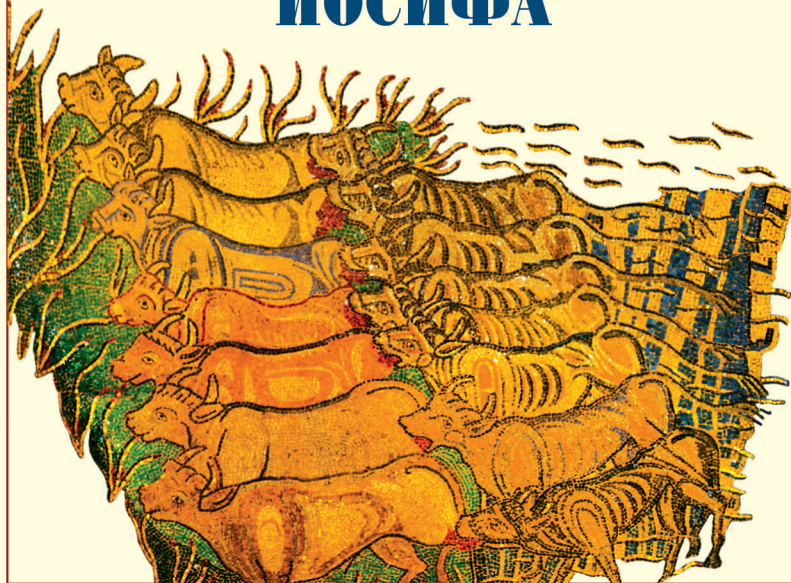

СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ VI–XIV СТ.

РОМАН СЛАДКОПІВЕЦЬ

КОНДАК
про
ЙОСИФА

СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ VI-XIV СТ.
ДЖЕРЕЛА ХРИСТІЯНСЬКОГО СХОДУ

У серії «**Джерела Християнського Сходу**»

побачили світ:

- 1.** Теодор Студит. **Поучення**
- 2.** **Мистецтво молитви.** Упорядник ерм. Харитон
- 3.** Никодим Святогорець. **Невидима боротьба**
- 4.** Григорій Ниський. **Життя Мойсея**
- 5.** Авва Доротей. **Поучення і послання**
- 6.** **Щирі розповіді прочанина своєму духовному отцеві**
- 7.** Йоан Золотоустий. **Про священство**
- 8.** **Дідахе**
- 9.** **Християнське життя за Добротолюбієм**
- 10.** **Києво-Печерський Патерик**
- 11.** Теофан Затворник. **Про покаяння**
- 12.** Микола Кавасила. **Життя у Христі**
- 13.** Дмитро Туптало. **Лік духовний**
- 14.** Василій Великий. **Гомілії**
- 15.** **Древній патерик**
- 16.** Василій Великий. **Морально-аскетичні твори**
- 17.** **Святі отці про молитву та духовну тверезість**
- 18.** Теофан Затворник. **Нагадування всечесним монахиням про те, чого від них вимагає чернецтво**
- 19.** Микола Кавасила. **Пояснення Божественної літургії**
- 20.** Йоан Золотоустий. **Похвали святому апостолові Павлові**
- 21.** Кирило Єрусалимський. **Містагогічні катехизи**
- 22.** Ориген. **Про молитву**
- 23.** Григорій Ниський. **Про блаженства**
- 24.** Максим Ісповідник. **Тлумачення Господньої молитви. Містагогія**
- 25.** **Ліствиця**
- 26.** Роман Сладкопівець. **Кондак про десять дів**
- 27.** Роман Сладкопівець. **Кондак про відречення Петра**

СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ VI-XIV СТ.

РОМАН СЛАДКОПІВЕЦЬ

**КОНДАК
ПРО
ЙОСИФА**

28

ДЖЕРЕЛА ХРИСТИЯНСЬКОГО СХОДУ

СЕРІЯ ЗАСНОВАНА У 1999 РОЦІ

СВІЧАДО

Львів • Видавництво “Свічадо” • 2017

Переклад з грецької: ієрм. Онуфрій (Олег Кіндратишин)

УДК 27-29

ББК 86.37-16

С 47

На обкладинці мозаїка «Сон фараона про сім ситих і сім худих корів»
із Собору св. Марка у Венеції, 1260 р.

Сладкопівець Роман

С 47 Кондак про Йосифа / Роман Сладкопівець ; пер. з гр. ієрм. Онуфрій (Олег Кіндратишин). – Львів : Свічадо, 2017. – 32 с. (серія «Джерела Християнського Сходу»)

ISBN 978-966-938-064-7

ISBN 978-966-395-199-7 (серія)

Пропонуємо поетизований переклад з грецької кондака св. Романа Сладкопівця *Про Йосифа*. Це поетичний переказ із богословським осмисленням старозавітної розповіді про праведного Йосифа (Бт 37-46). Праобраз Ісуса Христа, Йосиф – незлобивий невинний страждалець, що був ув'язнений, проданий братами до Єгипту і згодом став їхнім спасителем. Ця велична драматична поема звеличує чесноту ціломудрія та закликає її дотримуватися. Йосиф, переможець над плотською пристрастю в особі сластолюбної єгиптянки, виступає взірцем ціломудрія.

УДК 27-29

ББК 86.37-16

ISBN 978-966-938-064-7

ISBN 978-966-395-199-7 (серія)

© Святоуспенська Унівська Лавра Студійського Уставу, 2017

Вступ

Кондаки – це богословські поеми, метричні проповіді, які складаються з одного або декількох вступів (кондаків) та багатьох строф (ікосів), пов'язаних між собою акростихом; строфи слідуєть законам візантійської поезії рівноскладдя та однаково-наголошеності. З-під пера св. Романа Сладкопівця (+ після 555), найбільшого церковного поета за всю тисячолітню історію Візантії, постало пребагато священних гімнів. Кондак *Про Йосифа* (SCh 99, 202-245) – це поетичний переказ із богословським осмисленням старозавітної розповіді про праведного Йосифа, починаючи від його сновидінь про снопи і небесні світила до переселення Якова в Єгипет (*Бт* 37; 39-45; 46,29-30). Праобраз Ісуса Христа, Йосиф – незлобивий невинний страждалець, що був ув'язнений, проданий братами до Єгипту і згодом став їхнім спасителем.

Кондак *Про Йосифа* багатий драматичними діалогами, психоемоційними портретами, вишуканими поетичними виразами, метафорами, грою слів, ораторськими оборотами мовлення, якими св. Роман Сладкопівець намагається укоренити в умах і серцях слухачів біблійне вчення.

Кондак *Про Йосифа* звеличує чесноту ціломудрія (чистоти і повздержності) та закликає її дотримуватися. Йосиф, переможець над плотською пристрастю в особі сластолюбної єгиптянки, виступає взірцем ціломудрія. Божа благодать супроводжує ціломудріє і підтримує його в борні з плотською похиттю. Бог нагороджує цнотливих: Йосиф, ушанований і звеличений, стає володарем, оскільки не зробився рабом єгиптянки, а зберіг себе в чистоті.

Джерелом натхнення для Кондака *Про Йосифа* могли послужити проповіді св. Йоана Златоуста: *Про Йосифа і про ціломудріє* [PG 56,587-590 (dubia)], *Про відречення Петра, і про Хрест, та про те, як Йосиф явився праобразом Христа* [PG 59,613-620 (dubia)] та драматичний епос св. Єфрема Сирійського про життя Йосифа [ed. Bedjan M. *Histoire complète de Joseph par saint Éphrem...* Paris 1887, 1891 (dubia). Лат. пер. Lamy Th. S. *Ephraemi Syri hymni...* t. III, 1891, кол. 231-639].

[Zincone S. *Romano il Melodo* / NDPAC III, 4602-4604. Grosdidier de Matons J. *SCh* 99, 195-201. *Romano il Melode, Kontakia/1* (ed. Trombi U.), pp. 71-86. Цветков П. *Песни св. Романа Сладкопевца на Страстную седмицу*. М. 1900. Успенский Н. *Роман Сладкопевец и его кондаки* / ЖМП, 1966, №11, 1967 и Богословские Труды, IV (1968), 191-201].

Кондак *Про Йосифа*, глас 8
Акростих: Α-Ω ἀλφάβητον Ῥωμανοῦ
У Святий і Великий Понеділок

Кондак

Яків над хітоном сина побивався,
Безсердечність проявили браття,
Бо Йосифа, рабом зробивши, беззаконним продавали.
Але на Бога свою всю надію поклавши,
Й завдяки Богу носив він вінець царювання, взиваючи:
Єдиний Великий Господь наш Спаситель.

Ікос 1

Зі спасених потоків, що серця́ звеселяють, люди, зачерпнімо!
Спрагли ціломудрія, до Йосифа водойми ревно приступімо!
Бо хто з неї п'є, не матиме спраги повік,
Безсмертна вода там бурлить.
А як там безсмертна вода струменить, –
Мені скажете ви, – якщо водойма безводна зовсім?
Христос, якого Йосиф прообразом стався,
Він сам, струмуючи, напуває, як колись самарянку.
Отож, з вірою почерпнімо, бо Він є
Єдиний Великий Господь наш Спаситель.

Ікос 2

Царські вінці прикрашають цнотливих, які зарання освітлюють
снівидіння.
Чому ж через сні пророкує він їхню долю, пізнай же, о вірний.
Укріплюючи добродушних правління,
Бог їхні чесноти тобі живопише,
Як теж накреслює тобі діла негідні,
Образи злигоднів являючи уві сні;
Спонукаючи, напоумляючи, укріплює все в тобі.
Невсипущий бо Творець хоронить сплячого тебе,
Даючи пізнати тобі майбутнє уже, бо Він є
Єдиний Великий Господь наш Спаситель.

Ікос 3

Писання уклало раніш про борню цнотливого. Нумо, почуймо
те цнотливі,
Юнака наслідуймо, як він згасив вогонь розпусти сіном тіла.
Таж на правду ще не вмерло Писання,
Але пробуває живучим повсякчас:
Стовп чистоти, в броню закований юнак
Охочих любити чистоту навчає.
Писання сурмою на битви із плоттю скликає,
Щоб описати тобі зброю дівства.
Та й ми, що дівство полюбили, ввізвімо:
Єдиний Великий Господь наш Спаситель.

Ікос 4

Узрів одинадцять снопів, які уклонились снопові ним зв'язаному;
Йосиф батькові свій сон простодушно розкажує.
Через що у монастрій підняли кривні уражені
Проти братового передбачення.
О друзі! Який же брат, якщо став би царем,
Не поспішить піднести братів вище всіх?
Але підбурих їх сатана у ворожості,
І гурт злучений, мов гурт апостолів,
Вселяючи заздрість, відлучив від тих, що взивають:
Єдиний Великий Господь наш Спаситель.

Ікоє 5

Другий сон узрівши, він батькові каже:
Сонце, і місяць мені уклоняються чинно, і зорі числом одинадцять.
Це собі уявляєш, дитино, стати царем пориваючись,
Старець спростовував Йосифа.
Навчись, як пастух овець, спокійно спати;
Важко, щоб син прийняв уклін від батька.
Замість ясновельможної багрянлиці даю тобі хітон різнобарвний
І, немовби вінець, гурт твоїх кривних,
Яких Господь мені дарував, бо Він є
Єдиний Великий Господь наш Спаситель.

Ікоє 6

Шукати вівці іди, агнець мій, перш, ніж пожруть тебе вівки, –
Мовляв отроку старець. І ось до отари помчав квапно Йосиф.
Його біжучого завидівши однокровні,
Вітай! – кажуть, – цар!
Забарвимо кров'ю твоєю твою багрянлицю,
Будеш введений триумфально у врата краю мертвих!
Рувим же зі співчуття, умовивши всіх, його в яму кидає.
Він же голосить: Ой біда моєму царству!
Оце нині мій царський палац? Тай увіззав:
Єдиний Великий Господь наш Спаситель.

Іконе 7

Жертву заколено, словесну вівцю, й подали вечерю.
Вкусивши почасті, браті зажадали й пожиток із зиску.
Бо мовить Писання: замишляє із кривними Юда:
Дорогоцінне братнєє миро нехай продано буде.
О, за скількох поколінь ясно тут бачиться Юда!
О, зрадництва стародавній образ!
Тай за двадцять срібняків кривний був проданий,
Без верхньої одежі ізмаїльтянам бувши відданий.
Якщо продаєш, дай теж і убрання тому, хто взиває:
Єдиний Великий Господь наш Спаситель.

Іконе 8

Жорстокішими за хижих звірів продавці-браття врешті показали себе.
Навіть левиці не попускають ніколи, щоб було викрадено із обіймів їх левеня.
Кров'ю козеняти заплямивши хітон,
Якову його принесли.
Зрячи старець таке от нещастя, серцем палаючий
Сильніше від печі, своє дитя оплакує.
О горе! – голосячи, – Сину, забрав тебе хижий звір?
Але ж хітон – цілий, неушкоджений! Як же пожертий лиш ти?
Де ж твоїх скіпетрів царських видіння? Як же взивав ти:
Єдиний Великий Господь наш Спаситель?

Ікос 9

Юнак володаря узрівши, йому відразу покорявся мов старець,
Промовляючи: Маю такі сновидіння, а тут мушу терпеливо все
зносити днями й ночами.

Уклін від снопів, від місяця й сонця,
Тай від одинадцяти зір – вони поховались сьогодні.
Усе ж явивши братам моїм послух,
Не порушую славетні отців установи.
Бо якщо підкорився батьку Ісаак,
Коли самотній батько єдиному сину йти на жертву наказав,
То як не терпітиму і я десятьом братам,
Які віддали мене в рабство, і не взиватиму:
Єдиний Великий Господь наш Спаситель?

Ікос 10

Сяглі Єгипту словесне сонце, у темряві укрите,
Те, що вдруге продане, сходить на дім Потіфара як світло.
А благодать, яка його скрізь прикрашала,
Чеснотам сяяти давала.
Із-за чого сам Потіфар, цнотливого зрячи,
Над своїм домом його поставляє.
Але жінка прийшла, щоб повалити додолу піднесеного вгору.
Коли бо Єва полишає змієву гадку?
Її, люди, знов углядівши, ввізвімо:
Єдиний Великий Господь наш Спаситель.

Ікос 11

Вроду осяйную бачачи, природа жіночая знаджена,
До юнака путь торувала, улещуючи в ложе мужа свого впасти.
Він же міць свою мужністю покрив,
Мистецтвом втечі перемагаючи поразку,
Тому й у першій битві побідоносним ставши.
Та знову шалена до нього путь торувала,
І в домі знайшовши самого,
Шаліє і, наче за пута, схоплює його за хітон.
Але юнак вгору очі підвівши, отак увіззав:
Єдиний Великий Господь наш Спаситель!

Ікос 12

Зав'янути моєму цвіту, цвіту благодаті, я не допускаю.
Якщо і за хітон мене тримаєш, із ціломудрія мене не обнажіш! –
Йосиф промовляє.
Не думай, жінко, що упадок твій ніхто не помічає.
Бог нас бачить із небес!
Рід Авраама змішання з блудницями не знає.
Не зажадай зажурити свого Потіфара.
Пануєш наді мною проданим тобі, я визнаю.
Але на ділі я паную над тобою, бо на Бога уповаю!
Держи ж хітон мій. Адже Бог є
Єдиний Великий Господь наш Спаситель.

Ікоч 13

Переможець незламний у сутичці з блудом з арени бою зістрибує,
сповнений гідності,

Поклоняючись в серці змагання Судді, благоувінчаний.

Та замість нагороди замкнено його до в'язниці.

Бо єгиптянка хитрістю жорстокою

Потіфара розлютила фальшивим доносом,

Перекладаючи падіння на благородного,

Показуючи Потіфару хітон Йосифа.

І терзаючись пристрастю, море сліз проливає,

Зслати до темниці вмовляє того, що звиває:

Єдиний Великий Господь наш Спаситель.

Ікоч 14

Скипівши, розгнівався Потіфар, несусвітно лютиться дійсно
куховар (пор. *Бт* 39,1 LXX),

Звідки ж йому взяти глузду, щоб чистоти збагнути мудрість,
о нетямущий?

Якщо б здоровий мав він глузд, то угледів би обман.

Нерозважним ти суддею себе показав:

Йосифу за свідка служить сам хітон!

Де ж він, розсліди; й гляди, чи вірная жона.

Якщо вона від нього утєкла, то як же держить його одіж?

Ти помишляєш, що вільний невільник вчинив беззаконня,

Та побачиш його, що як світло сіяє й звиває:

Єдиний Великий Господь наш Спаситель.

Ікос 15

Муж чесного роду сидить у темниці із-за тих, кого і не скривдив,
І всіх гостинно в неволі приймає на образ праотця Авраама,
Мудрецем шанованим стався, який сновидіння тлумачить.
Поясненням снів одного поновляючи в честі,
А другого зводячи поміж померлих,
Так він для слуг двох явився пророком.
В темничнім терпінні був витривалий,
Багрянородний корінь скритий за хмари,
Своєчасно мов сонце засяяв усім, хто взиває:
Єдиний Великий Господь наш Спаситель.

Ікос 16

Гірке углядівши фараон видіння, послав за мудрецами
І їм повідає: У сні повідав я сім корів тлустих та гожих,
А інших марних, худокостих, що пожирали дужч гойних.
А після них я уледів ще й сім колосків достиглих уп'овні,
Тай вітром висушених других сім колосин.
І знов-таки великі явились покормом малих.
Коли ж сновидіння розкрити усі вони не могли,
Сон вияснив Йосиф, і прийняв вінець, і увіззав:
Єдиний Великий Господь наш Спаситель.

Ікоч 17

Перевершивши усіх промовців, юний віком Йосиф над Єгиптом
завладарював,
Видко ж було там царя, який народом як синами по-батьківськи
управляв.

Більше морського піску нагромадивши їжі,
Хлібодавцем явився усякому тілу.
Згодом й ханаанську землю охопила голоднеча,
Й десятох своїх синів Яків відряджає.
Йдіть у Єгипет, мої діти! – до них промовляє, –
Чую, хлібодар там й годівник голодних.
Ви, які свого брата знайдете, ввізвіте:
Єдиний Великий Господь наш Спаситель.

Ікоч 18

В надії на життя, немов на крилах, простували, і до Єгипту
прибувши,
Вклоняються тому, кого самі продали; оттоді-то сон про снопи
збувся.

Йосиф пізнав їх, та десятеро його не впізнали.
Тим-то врешті, втаївши у серці пізнання, владар промовляє:
Розвідувачі – ці мужі.
І взяти під варту купно їх велів.
Лицезріли ж царя й хлібодавця вони,
Того, якого із заздрощів продали, тай узивали:
Єдиний Великий Господь наш Спаситель.

Ікoс 19

З яким ви тут умислом, мовте, порфірородного не обдурить, –
володар ввізвав –
Ваші серця я спізнав, жоден з вас не втаїться, відаю вас.
Відказують же вони: Одного батька, раба твогo, ми – сини,
Нас двоє і десять братів,
Один з нас погиб. Владиці, тобі,
У всім, що звіщаєм, лиш правду розповімо.
Наймолодший з усіх нас – Веніамін,
Нині оцей – на доказ для дому твогo.
Ми ж за хлібом прийшли, і звиваєм:
Єдиний Великий Господь наш Спаситель.

Ікoс 20

Якщо хочете у повіданому мене переконати, зробіть те, що
я велю.
Не як владар до вас звертаюсь, але як кривний родичам кажу́:
Візьміть же хліба собі всі, одного ж залишивши,
Всі інші відродно йдіть собі,
А маленького свого брата до мене приведіть.
І я розпізнаю, що ви не лукаві.
Відтак із них Симеона узяв,
Зв'язавши його у всіх на очах. Інші ж це узрівши,
Про те, що колись учинили, згадали і увізнали:
Єдиний Великий Господь наш Спаситель.

Ікос 21

Лякаюче поведження властителя побачивши, за братом сльози
проливали,
Й до вітця прийшовши, «Вітай тату» понуро його привітали.
Узрівши ж лиш дев'ять намість десяти, преподобний
Смертельно прибитий мовляє: «А де ж Симеон?»
Тату, не тужи, – йому проказують сини –
Витерпи терпеливо оці наші слова.
Не хочу ваших слів, ані хлібів, – батько промовляє, –
Дитини моєї жадаю. Невже ж хітон,
Ти, о Рувим, мені несеш? Зглянься наді мною, що взиває:
Єдиний Великий Господь наш Спаситель.

Ікос 22

Хоч і життєвими перипетіями ти, батьку, знеможений,
однак вгамуй свої сльози, адже треба радіти тобі.
Бо так само як хліба принесли, ми приведемо тобі й Симеона, –
каже Рувим.
Не тремти, не плач, не вмер Симеон.
Чому, не вислухавши, у відчай впадаєш?
Цар Єгипту, як нас узрів,
Гадав, що ми – підглядачі його землю оглядаєм,
І хоч на три дні всіх нас замкнув до в'язниці,
Опісля ж подбав, щоб нас звільнити.
За таку його переміну, ми взиваєм:
Єдиний Великий Господь наш Спаситель.

Ікoс 23

Ложної вигадки ми не оповіли, підозри у шпигунстві уникаючи,
Ми сказали, що батька та Веніаміна, брата меншого, ще маємо.
Володар вирішив підозру зараз же
Проголосивши безпощадно: Нехай один із вас зостанеться,
Аж поки прийде Венямин, щоб я повірив вам.
На це Яків голосив, ридаючи:
Йосифа та Симеона немає вже! Венямина забираєш ти!
Скорботу Рахилиних дітей не знаєш ти?
Сохрани, Всевишній, тих дітей, що залишаються, бо Ти є
Єдиний Великий Господь наш Спаситель.

Ікoс 24

Змилуйтеся наді мною, мої діти, бо я від скорботи
аж до аду зійду.
На виноградник мій частинами тятій не витримую зріти.
А в світі тім Йосифа знайду, якого так прагну зустріти.
Тату, чого лементуєш? – мовлять вони, –
На цю радість поглянь, яку ми в мішках принесли,
Тай на цінність хліба... І ридання своє припини.
Подвійне у мене нещастя! – Яків взивав, кажучи,
Через те бо матиметься Симеон ще гірш.
Його рукою своєю спаси, Чоловіколюбче, бо Ти є
Єдиний Великий Господь наш Спаситель.

Ікoc 25

Неминуче відпустити Венямина прийдеться, та може статись,
що мені його назад не віддадуть,
Тривога за дітей як бич мене побиває, – Яків промовляє, –
бо за першим і останніми синами я ридаю.

Таким чином, від страждання відходжу аж до аду,
Та попереду, Венямине, тебе я посилаю.
Уже з дітей моїх останнього я віддавав,
Що вочевидь поживою для звірів став.
Нині із-за тебе я у розпач впав, що як Йосифа тебе вже
не оплачу.

Мав я два ока – двоє Рахилиних дітей,
Та хоч цього, Милосердний, мені подаруй, бо Ти є
Єдиний Великий Господь наш Спаситель.

Ікoc 26

Вирушай же дитино моя, пагінець іще зелений,
разом з кривними твоїми, –
Мовив плачучи старець, – Нехай вас провадить Бог Авраама,
й Ісаака,

І мій Бог, Якова, вашого батька, мої діти.
Тоді пішли браття знов до Єгипту заради їжі
І володарю вклоняються зі страхом, упавши на землю.
А Йосиф їх взрівши, та ще й разом з Веніаміном,
Лічив їх як здійснення про одинадцять зір сновидіння
І зворушений тихо у собі молився:
Єдиний Великий Господь наш Спаситель.

Ікоч 27

Лице своє рум'янцем розуміння покривши, Йосиф шанує гідність
братів
І, душею зворушений, щиросердно розсуджує, кажучи так
у своєму умі:

Не згрішили оці, це діло Боже було,
Вони спричинились до моїх чеснот.
Яка бо похвала мужу, що горяче бореться,
Як не вінець переможцю законному?
Братський сонм такий як цей хто не шанує?
Помовчуйте, сльози, я ще не хочу упізнаним бути,
Мови не придушуйте, очі, але помоліться безмовно:
Єдиний Великий Господь наш Спаситель.

Ікоч 28

Як же мені ухитритись, – мовить Йосиф, – щоб оцими очима
побачити сонце-батька?
Бо знаю, що місяць-мати величаво в горішній світлиці перебуває.
А зорі вкривають мій дім, немов хмари.
Дам братам моїм хліба,
А Веніаміна зараз же зерном спіймаю на гачок,
Підкинувши чашу як приманку у його мішок,
І хитрістю мою вполюю улюбленого брата.
Мені це вийде пречудово, хоч злодійство – та з любові.
А «ханаанці» будуть собі їсти й пити, та взивати:
Єдиний Великий Господь наш Спаситель.

Інок 29

Коротко обмисливши, замисел у діло привели,
І тих, кого назвав шпигунами, на бенкеті як друзів за стіл посадив.
А підчас застілля усе до ловитви приготовляв
Рабу приказавши тайком:
Тих, що полуднують зі мною, міхи наповнивши зерном,
До мішка цього малого, якого я Веніаміном зву,
Потаємно від усіх вклади чашу, із якої п'ю.
І сказане на ділі здійснивши, Йосиф взивав:
Єдиний Великий Господь наш Спаситель.

Інок 30

Була це жилка і сітка отроку вкоєна, а не хліба торг.
Бо можна було взріти Йосифа, який розставляв мовби
в прихованій верші пастку любові.
І всім зарівно як крадіям їм дорікав
Той, який сам усіх майстерно вкрав.
Що ж бо? Коли простодушні верстали шлях назад,
Гонець-слуга їх наздогнав, який оттак до них кричав:
Злодії, лукаві, крадії підступні, нахабні!
Хто поцупив, нехай скаже, володареву чашу?
Жахливі покарання уже вас спіткали, хоч би ви і ввізвали:
Єдиний Великий Господь наш Спаситель.

Ікос 31

Вони спинялись тремтячи, як одного дня колись обвинувачені
невинні,

І мовлять до пошукача: Якщо хочеш, обшукай нас, тут ми всі.

Якщо чашу ти знайдеш, злодійську кров пролий,

А нас всіх за рабів візьми.

І міхи поскидавши, він розшукував як на суді.

Вони ж із незнання з чоловіка цього кепкували собі.

Наблизившись же до мішка Венямина вкінці,

Там чашу знайшов, й гучногосло заголосили вони:

Якове, оплакуй всіх нас та ввізви:

Єдиний Великий Господь наш Спаситель.

Ікос 32

Усі вони, б'ючи себе в груди, з вантажем до Єгипту вернулись
похмурі,

Некрадії як крадії. Страждає душею премудрий, зрячи їх таких

понурих,

І проганяючи переляк їх, зійшов серед братів своїх.

А вони зі страху узріли його немов блискавицю і віддають

свій уклін,

Віддаючи себе в рабство йому спершу, ніж їм дорекли.

А володар, лицезріючи самовідданих в рабство братів,

Засуви засуває, а потоки отворяє,

З очей ллючи ріки сліз, він узивав:

Єдиний Великий Господь наш Спаситель.

Ікоч 33

Що ж зараз промовлю? – каже Йосиф – Чи відважусь признатися,
хто я? Викрию, хто вони?
Хвилями здіймається моє нутро, не вмщає радості моя душа,
щоб миті вирішної діждатись.
Мене перемагає, нетверезий я, хмільний я від любові,
Моя забарлівість їх терзає.
Радості не втримавши, притьмом відкриває
Й на вид немов перлина узиває:
Це я, браття мої, я – Йосиф!
Відкиньте сором і зодягніться у міць.
Богу славу воздаймо, звиваючи:
Єдиний Великий Господь наш Спаситель.

Ікоч 34

Укореню мою любов, очі ваші й уста обლობизаю.
Буду веселитись й танцювати, браття, бо віднині ви – моє царство.
Мене не совіститься і не устрашайтесь,
Йосиф живий я – другий Авель.
Віджбурніть від себе Каїна дрижання.
Поїдьте тай нашого тата
До мене спровадьте, щоби він схилився, та не переді мною,
Але перед багрянницею й перед Подателем її,
І він лицезрючи мене своїми очима, ввізве:
Єдиний Великий Господь наш Спаситель.

Ікoc 35

Один одного коли обლობизали, хутенько додому вирушали.
Зрячи їх, омолодів похилий віком старець, і отак уживав, коли
своїх синів повидавав:

Повсякчас, мій Боже, Тебе прославляю,
Який завше мене і моїх опікою покриваєш!
Симеон же до нього мовляв: Тату,
Радість тобі сповіщаю! У путь вирушай, поспішай!
Йосифа-царя повидай і відкинь печаль!
До нього старець промовляв: Глузуєш з мене, чадо.
Бог нехай покриє твої упадки. – А ти увізви:
Єдиний Великий Господь наш Спаситель.

Ікoc 36

Не зумівайся, а вір! – молоді сини взивали й батьківські коліна
лобизали,

І усе, що сталося, йому оповідають.
Почувши, Яків збадьорився і, немов отрок, угору здійнявся,
Про сивину голови позабувши,
Поспішав як Авраам, вістку про сина почувши.
Печаль облишивши, промовляє:
Вирушаймо, нехай ніч смутку нікого не лякає,
Адже з очей моїх
Господь прогнав її, бо Він є
Єдиний Великий Господь наш Спаситель.

Ікос 37

Уже зійшла для мене днина домірна дванадцятигодинна,
Рівна числу моїх дітей і рівна світлу дня.
Не перестану прославляти непомильні Божії діла!
Заздрість хай од моїх синів тіка.
Бо прийшов час, і Бог день повен засвітив,
І віддав мені моє чадо.
Де Рахиль, щоб рожденного свого повидала,
Який із мертвих воскрес, якого піднявши Творець,
Йосифа подав живого? Бо Він є
Єдиний Великий Господь наш Спаситель.

Ікос 38

Мандрував нині старець отрокам суперник, до Єгипту путь
державши,
Було там видко, як галопом мчавши,
Вони між собою змагались, худобу прудко женучи, вперед
простували.
Видно ж було й Якова,
Підперезаного в поясі, що посох у руці тримає,
І немов бігун, поквапно до переду путь долає,
А своїх супутників, чи далека ще дорога, все питає,
Пишається і постійно вгору погляд свій звертає і взиває:
Єдиний Великий Господь наш Спаситель.

Ікос 39

Коли ж Єгипту досягли, владар як сонце засіяв,
І свого батька за шию обнявши, проливаючи сльози, його
лобизав.

Каже: Тату, ти мене Богові своєму в позику віддав,
І твоїми молитвами я плоди приношаю,
Загальну суму двократною ти з прибутком набув.
До нього старець, плачучи, взиває:
Звідкіля мені ти засяяв? Із землі, чи з небокраю?
Із мертвих, чи з живих? Який звір вивергнув тебе?
Це Творця пречудеса, бо Він є
Єдиний Великий Господь наш Спаситель.

Ікос 40

Піснеспівами оспіваймо усього творіння Творця, який оттаке
подає,
Бо за нас, які його милосердя благаємо, Він промишляє завжди.
О людіє всі! Жадаймо ціломудрія,
Ревно наслідуючи Йосифа в усім!
Ми скажемо, що довершує ціломудріє,
А що спричиняє розпусність:
Перше до життя вічного скликає,
А друге – в геєну. Але від неї втікаймо,
Присвячені завжди молитві, взиваючи:
Єдиний Великий Господь наш Спаситель.

Джерела Християнського Сходу

Роман Сладкопівець
КОНДАК ПРО ЙОСИФА

Технічний редактор
Галина Горбачук

Підписано до друку 22.05.2017. Формат 60x84 1/16.
Папір офс. Офс. друк.
Ум.-друк. арк. 1,9. Ум. фарбовідб. 2,3. Обл.-вид. арк. 0,6.

ТзОВ Видавництво «Свічадо»
(Свідоцтво серії ДК №1651 від 15.01.2001)
79008, м. Львів, а/с 808, вул. Винниченка, 22.
Тел.: (032) 244-57-44, факс: (032) 240-35-08
e-mail: post@svichado.com, url: www.svichado.com

Віддруковано згідно з наданим оригінал-макетом
у ПП «Видавництво "Бона"», (свідоцтво серії ДК №4275)
вул. Наукова, 5, м. Львів, 79009, тел. (032) 254-02-74